

Falchs

Cal Fontanet

La història de la casa s'inicia en els capítols matrimoniais que van signar abans de casar-se el Pere Fontanet Vall i la Maria Alsina Calvet el 7 de juny de 1801. El Pere era un pagès d'Aguilar de Segarra i la Maria era una filla del Tatger, una casa que sempre s'ha caracteritzat per tenir criatures del sexe femení.

La pubilla del Tatger, germana gran de la Maria, i el seu marit Bonaventura Llussa van determinar donar-li com a dot un tros de la propietat, perquè els Fontanet hi poguessin plantar vinya i guanyar-se la vida honradament, això sí, pagant religiosament la quarta part. A més a més, van donar-los permís per construir una casa per viure-hi, i dedicar tres quartans de la terra a hort. L'hort l'havien de fer al costat d'un altre que ja hi havia, que era del Mateu Quer, un parcer.

L'aportació del Pere Fontanet al matrimoni va ser de 50 lliures en diners, que deuriem servir, suposem, per pagar les obres. Els negocis no van anar gaire bé als Fontanet, ja que el febrer de 1813 es van veure obligats a vendre a carta de gràcia la recent adquirida propietat a Valentí Sagristà, qui els va fer un préstec de 62 lliures i se'ls va quedar la casa. Segurament van seguir vivint-t'hi pagant un lloguer. Al cap de cinc anys van pagar i van recuperar la casa, però van haver-se-la de vendre el desembre de 1817 a Ramon Saperà. Aquest cop però, només vam empenyorar la meitat de la casa.

Va transcórrer el termini i van perdre el dret de recomprar la meitat de l'habitatge, que va quedar definitivament a les mans del Saperà. Quan aquest se la va voler vendre, l'Andreu Llussa, amo del Tatger, va fer valer el seu dret de fadiga o dret de compra preferent, i preu per preu, va quedar-se-la ell.

El 1861 va proposar nous tractes als habitants de cal Fontanet, que eren el Valentí Fontanet Alsina i la seva dona Rosa Valldaura. Els va vendre la mitja casa, els va eixamplar el terreny uns 16 pams i va afegir a la concessió tres quartans d'oliveres. També els va concedir l'ús d'una bassa i va autoritzar-los a pasturar un animal i algunes gallines, a condició que no sortissin a picar a fora del seu tros. Cal recordar que en els establiments de terres, les herbes no anaven incloses en el tracte, sinó que el dret de pastura se'l retenia l'amo. Per tot això els en va demanar 176 lliures, que podien pagar en dos terminis.

El maig de 1864 el Valentí, que comptava 72 anys, va fer testament en presència del rector del poble. Va deixar 15 lliures als seus fills i filles: Maties, Francesc, Jaume, Mariano, Magdalena, Margarida, Maria, i Maria Agnès. I va fer hereu al primogènit Joan.

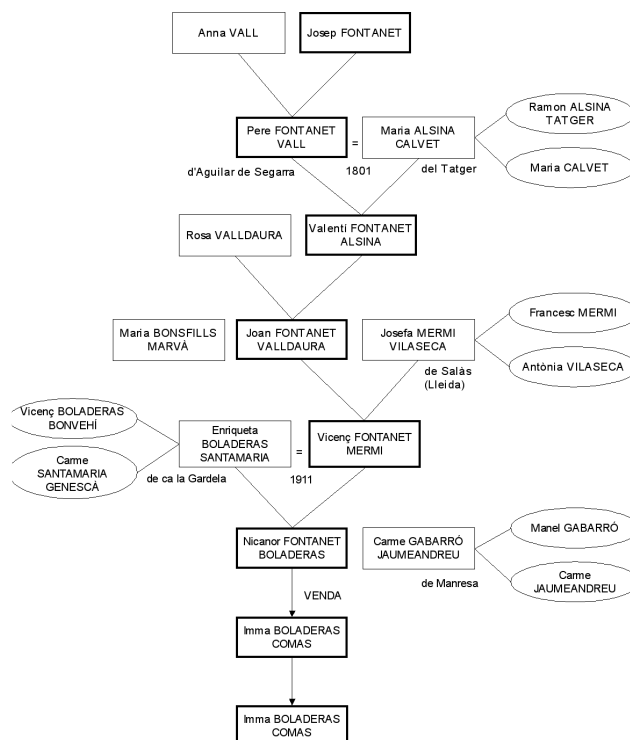
En morir el Valentí Fontanet l'any 1878, la casa va passar al Joan Fontanet Valldaura, que comptava aleshores uns 45 anys i ja s'havia casat amb la Maria Bonsfills Marvà, de Vallmanya. El Maties que es va quedar conco vivia a casa treballant pel seu germà. El 1883 es va morir la Maria, després d'haver vist com enterraven tots els seus fills excepte

Llinda de la casa

una nena petita dita Paula. La segona muller del Joan va ser la Josefa Mermi Vilaseca, de Salàs, Lleida, qui va infantar tres xicots més, el Vicenç, l'Antoni i el Josep, que van sobreviure tots. La Josefa va morir als 77 anys i vídua, el 1926.

Vicenç Fontanet Mermi va néixer l'any 1885 i es va casar el 1911 amb una noia de cal Gardela, l'Enriqueta Boladeras Santamaria. El dia 17 de novembre de 1919, a la una de la tarda, van entrar dos lladres a cal Fontanet i van robar 41 duros de plata. Donada l'alarma, una colla d'homes del Sometent va sortir a perseguir-los, però es va fer fosc i no els van trobar. L'endemà el Sometent d'Aguilar va capturar dos homes, però un cop fetes les comprovacions, va resultar que eren innocents i els van deixar anar. Els lladres no es van trobar mai i el pobre Fontanet no va poder recuperar els diners. I prou que li feien falta per alimentar la seva gran família. Havia de mantenir nou fills, anomenats Pilar, Lluïsa, Carme, Nicanor, Concepció, Margarida, Daniel, Marcel·lí i Presentació. El 1929 l'Ajuntament va concedir al Vicenç una subvenció per família nombrosa. Com que no venia d'un plat més o menys a taula, l'Enriqueta va acollir al seu oncle Iscle Boladeras Bonvehí, que havia hagut de marxar de la Mongia del Grau.

La successió va continuar cap a Nicanor Fontanet Boladeras, casat amb la Carme Gabarró Jaumeandreu, de Manresa, que van ser els darrers habitants de la casa. Després de traspasar el Nicanor, el desembre de 1977, la casa va passar alguns anys buida. Uns anys més tard, l'any

1982, Alfred Boladeras de cal Gardela la va comprar per a la seva filla petita Imma Boladeras Comas. Aquesta va emprendre un ampli projecte de reformes per tal de modernitzar l'interior de la casa, respectant però l'estructura i l'aparença de la part exterior.

EDICIÓ: Grup de divulgació de la història de Fals, Associació Cultural i Recreativa de Fals
COL·LABORACIÓ: Ajuntament de Fonollosa, Cooperativa UMAC, Ardu Comarcal de Manresa

ASSOCIACIÓ CULTURAL I RECREATIVA DE FALS
Carrer de les escoles, s/n
08259 Fals (Fonollosa)
Telèfon: 938368003

El contingut d'aquesta edició és de divulgació de la història local del poble de Fals. En cap cas es vol ferir la sensibilitat de ningú i, serà d'agrair que qualsevol errada o inexactitud en els escrits, sigui comunicada als redactors de Falchs.